

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA2022/030

17. maj 2022

Agathe Fontain

**Inatsisartut suleriasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat
aallaavigalugu oqallississaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:
Qanoq iliorluni illoqarfigisaq qimallugu erniartortatut ilaquaalu
pitsaanerpaamik sullinnejqarsinnaanersut pillugit apeqquteqaat
aallaavigalugu oqallississaq.**

(Inatsisartunut Ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit)

Oqallissiamut pingaarutilimmuit saqqummiussaqarmat Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit, qutsavigaarpuit.

Siullermik ernisarfiiq eqiteruttariaqarnerata peqqutaa aallanerfigilaarutsigu. FN-p Cedaw aqqutigalugu apeqqusersimavaa, sooq Nunatsinni inoorlaat, meeraaqqallu taamak amerlatiginersut toqusarnersut, iliuuseqarfigineqarnissaanillu Nunarput innersuussiffingeqarsimalluni.

Taassuma kinguneraa Nunatta peqqinnissarfiata aqtsisoqarfia 2002-mi, Ernisarneq pillugu maleruaqqusissummik sananera.

Maleruaqqussummi, erninerup nalaani nalaani pinartoqalissagaluarpat ilinniarsimassutsit assigiinngitsut erniffiusussami pigineqarnissaanik innersuusivoq ukuusunik. Nakorsaq pilaasinnaasoq, Sinititsisinnaasoq, aaviisinnaasoq, Juumooq.

Tassani anguniarneqarluni, isumannaallisaaneq qaffasissoq, anaanaq meerarlu, ernisunnerup nalaani pisariaqalissagaluarpat, pilatsilluni ernisinnissaa pisinnaaqqullugu.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Erninermi 2002-mi malitassat atuutilernerata kinguneraa, erninermi, naalungiarsuillu toqusarnerat apparujuartoq.

Nunani avannarlerni, Europamilumi, pissutsit allanngoriartorput sukkasuumik. Meraagallaratta nalunngisagut, nakorsat sumilluuniit suliaqarsinnaasut ikiliartorput. Nakorsat, Peqqissasullumi ilinniarnerat, immikkut ilinniakkatigut sammisaqarfingaluttuinnarnerata kinguneraa, aamma Nunatsinni immikkut iliniagalinnik amigaateqaleriartorneq. Jummuutut atorfiit inuttassarsiorneqartut qinnuteqarfingineqanngitsoortalerput, nakorsat amigaataanerisa saniatigut, takkutalerput, nakorsat pilaasinnaangitsut, immikkut pilaanissamik ilinniarsimannnginnamik. Peqqissaasut sinittisartut amigaataalerput. Peqqutaasullu ilagaat, immikkut ilisimasalittut paasussineq, inunnik amerlasuunik passussinissamik piumasaqarnera, nunatsinni illoqarfimmi angisuujungitsumiikkaani innuttaasut paasutassat ikipallaarneri.

Naak iliniartitsinerit assiginngistut amigaateqartarneq qaangerniarlugu iliuuseqarfingineqaraluartut.

Pissutsit tunngaviusut eqqaareerlugit, najugaq qimallugu erniartortut atugaasa kinguneri eqqaassavakka.

Kinaluuniit najukkani, aappani, qitornani allat, ilaquettallu qimallugit erniartortumut ilungersunartuusoq, ilisimavarput. Misigissutsikkut sanngiiffimmilliuni sivissumik qualaani taaneqartut qimannissaaat artornartuuvoq, aama peqqinnanngilaq. Erqarsaatikkut, illoqarfimmi allamiilliuni, erninissaq utaqqinnarlugu susaqrani ilungerunartuuvoq. Naarmiup avatangiisia allanngorpoq, nipit ilisarisimasat peerput, amerlassunilu ataatap nipaa maqaasisanut ilaavoq.

Qanittukku Katuami isumasioqatigiinnermi ersersinneqarpoq, najugaq qimallugu erniartortarnerup ilungersunartortai, qanoq annertituigisut. Inoorlaap ataatani

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

pisariaqartilluinnarpaa, erniunerminiit attaveqarfigisallgu, soorunalumi aamma ernisup aappani ilaquitailu pisariaqartilluinnarpai. Ilaquitariittut erniunerminiit ataqtigginissaq tunnagviliisarmat, ingerlalluarnissamullu aqqutaalluni. Tassalu erniartornermi tamakku tamarmik pinngitsoortarput.

Eqqaangitsoorsinnaangilaralu, naartunerup nalaani jummuumiit takuneqartarnissap qanoq pingaartuteqartiginera, juummoq peqatigalugu erninissamut piareersatarnissaq, ilisarisimaqatigiilluni.

Juumuut namminneq oqaatigimmassuk, naartuup juumuumik naartunerup nalaani attavigilluarneratigut, ernininermi ajornartorsiorsinnaanerit pinngitsoortinneqarsinnaasut.

Illuatungaanilu, erninerup nalaani ajortoqaleraluarpat, iliniarsimassutikkut immikkut ilisimasallit aamma pinngitsoorneqartuaannarsinnaanngillat, tamanna nassuerutigisariaqarparput.

Siunissamilu erniartortarnerup nalilersuiffiginissaat, susassaqtut tamaasa peqatigalugit pisariaqarluinnarpoq. Peqquteqarmammi allatut ajornartumik naartuut ilaat imikkut ilinniarsimasunik passuneqartariaqartarmata, anaanaq meerarlu isumanaatsumik passunneqassappata.